No 1952 Zaterdag 11 Juni 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Onze Begrooting voor 1921

IN DE

Eerste Kamer.

(28 April 1921.)

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **van den Berg**: Mijnheer de Voorzitter! Over de kolonie Curaçao zal ik zeer weinig zeggen, maar geheel zwijgen kan ik niet, omdat anders allicht iemand zou kunnen denken, dat hetgeen ik te voren heb gezegd omtrent Suriname, ook, zij het gedeeltelijk, betrekking kan hebben op de andere kolonie.

De kolonie Curaçao is wel in even onaangenamen toestand als Suriname, doch die toestand is van anderen aard en mijns inziens nog minder gemakkelijk te verbeteren. Suriname heeft nog groote terreinen om te exploiteeren, maar de eilanden, die de kolonie Curaçao vormen, kunnen niet gebruikt worden voor een nieuwe bevolking, althans in het groot. Alle eilanden van die kolonie te zamen zijn slechts ter grootte van ongeveer een dertigsten omvang van Nederland. Daarbij komt dat de bestaande bevolking weinig geschik' is voor industrie, landbouw ...el van beteekenis, en men kan ... waarom de bijdrage uit ...ksschatkist jaarlijks het dubbe... de bijdrage aan Suriname. ...wordt nog erger, wanneer men bedenkt, dat de bevolking van Curaçao nog niet de helft bedraagt van de bevolking van Suriname. Het eiland Curaçao alleen telt bijna driemaal tegen tweemaal bewoners van de vijf andere eilanden en is het eiland Curaçao ook in omvang ongeveer zoo groot als de andere eilanden te zamen. Daaruit blijkt, dat een veel grootere bevolking niet kan bestaan ook in verband met de bestaande grootere en kleinere bergen van rotsachtigen aard.

Het eenige, dat mijns inziens momogelijk zou zijn, hier en daar enkele fabrieken op te richten, en zoo is dan ook het vorige jaar in een schiereiland van Curaçao een raffinaderij van de Petroleum-Maatschappij opgericht met veel geluk. Zoo zouden misschien meerdere fabrieken op te richten zijn ook op andere eilanden, doch dat de geheele kolonie zou worden een gelukkig land, schijnt mij niet waarschijnlijk. Wat een slecht voorteeken is, beschouw ik ook het feit, dat in het eiland Curaçao sedert eenige jaren zoovele bewoners elders heen trekken, en dat aldaar geregeld zoovele bewoners ontevreden zijn met den gang van het bestuur. Ik heb natuurlijk dit niet zelf onderzocht, maar uit betrouwbare couranten als *De Nieuwe Courant*.

Evenals ten aanzien van Suriname deelt de Minister in zijn Memorie van Antwoord ons mede, dat Zijn Excellentie

„de voorstellen van den Gouverneur tot verbetering van de economische toestanden in Curaçao met belangstelling heeft begroet."

Dit zal iedereen aangenaam zijn, maar de Minister voegt daarbij, dat Zijn Excellentie angstig is voor „onnoodige uitzetting van uitgaven" en daarin zal waarschijnlijk liggen de moeilijkheid om althans iets te doen voor verbetering, hoe weinig ook. Voor Suriname mijns inziens kan men met geld veel doen om het land gelukkiger te maken, mits men durft een nieuwe bevolking daarheen te brengen, maar ik twijfel of dit zelfde is met succes te doen voor de eilandjes van Curaçao.

Ik hoop echter, dat de Minister geluk zal hebben met zijn plan, ofschoon ik zie voorloopig geen verbetering.

De heer **van Kol**: Mijnheer de Voorzitter! Ook hier zal ik niet herhalen wat bij vorige gelegenheden reeds door mij is gezegd, maar ik hoop dan ook, dat de Minister zijn aandacht zal blijven schenken aan de verbetering der volksgezondheid, aan de verschaffing van gezond drinkwater, vooral op Aruba, aan de bestrijding der geslachtsziekten en aan een voldoende communicatie tusschen de Boven- en de Benedenwindsche eilanden.

Verder ook aan de bevordering van den landbouw en aan de waterverschaffing. Erkend moet worden, met den Kolonialen Raad, dat de landbouw met het klimaat en bodem zwaar te kampen heeft, maar toch moest die Raad niet vergeten, dat nog altijd de landbouw een bestaansmiddel is van een groot deel der bevolking. Dat men dus moet zoeken naar een oplossing ondanks alle teleurstelling en dat toch geen enkele van die leden zou wenschen dat alle landbouw mocht verdwijnen.

Verder zal ik niet herhalen, dat het wenschelijk is ook de industrie te ontwikkelen, die voornamelijk, omdat het land zelf zoo weinig voortbrengt, zal moeten bestaan uit de bewerking van grondstoffen, uit den vreemde aangevoerd.

Men moet onderzoeken de aanwezigheid van mest in de grotten; de winning van zout, vooral op St. Martin, zal verbeterd kunnen worden. Hoe nuttig het is door invoer van grondstoffen het volk werk te verschaffen, is toch wel gebleken door de geschiedenis van de hoedenvlechterij.

Daarvan bestaat thans een groot gedeelte der bevolking; het is het voornaamste uitvoerartikel. De prijzen worden beter; de soorten worden fijner; coöperatie wordt toegepast; de vooruitzichten en voordeelen voor de bevolking worden dus steeds gunstiger. In het Koloniaal Verslag kunnen wij lezen, dat bij den laatsten misoogst op Bonaire de hoedenvlechterij hen het hoofd boven water heeft doen houden. Van de 26.000 menschen, die een beroep uitoefenen, zijn er 8588 werkzaam in de hoedenvlechterij en 5588 bij den landbouw.

Vooral nu wij op bladzijde 3 van de Memorie van Antwoord met genoegen hebben gelezen, dat ernstig wordt overwogen om een verlaten plantage op Suriname aan te koopen en die met geschikte palmsoorten te beplanten, kan de toekomst der hoedenvlechterij nog beter worden.

Over de samenstelling van den Kolonialen Raad geen woord. 20 Februari van het vorige jaar heeft de Minister zich in verbinding gesteld met den Gouverneur; hij wacht thans op nadere voorstellen. Wat het kiesrecht betreft, daarover slechts deze opmerking, dat een lid van de Koloniale Staten, de heer Zeppenfeldt, heeft verklaard, op 8 Maart 1920: „dat men moet streven naar vertegenwoordiging van alle eilanden in democratischen zin". En dat men ook de analphabeten tot het kiesrecht moet toelaten, waarmede ik het eens ben, terwijl ik er aan zou willen toevoegen, of niet overwogen zou kunnen worden, of een stelsel van getrapte verkiezing kan worden toegepast.

Wat de verkiezing voor de Landraden betreft, is deze in het Voorloopig Verslag te recht genoemd een bespotting en dat blijkt steeds meer. Van de 21.630 inwoners dier vijf eilanden zijn er slechts 605 kiezers en dezen hebben uitgebracht 125 stemmen, dat is ½ pct. van de inwoners.

Op een van de eilanden waren bij de verkiezing alleen een vijftal familieleden opgekomen. De benoemde landraad aarzelde daarom de benoeming aan te nemen; onderwierp zich aan een nieuwe verkiezing, doch toen kwam er geen enkele kiezers meer te voorschijn.

De gezaghebber, de heer Tijmstra, wiens overlijden wij moeten betreuren, omdat het een zwaar verlies is voor de kolonie, waar hij met tact en ijver zijn taak vervulde, wijst er op dat er meer leden moesten zijn van den Landraad dan twee en dat men ook de gezaghebbers moet noodzaken om de Landraden niet te negeeren, wat volgens klachten, die mij van Aruba ter oore zijn gekomen, herhaaldelijk is geschied.

Op bladz. 2 van de Memorie van Antwoord wordt, naar aanleiding van een opmerking in het Voorloopig Verslag gemaakt, geantwoord dat, naar de meening van den Gouverneur, nimmer of nooit misbruiken bij de werving op Curaçao zijn bekend geworden. Dan zou bij de werving van koelies Curaçao een land zijn, dat éénig was in de wereld. Ligt het immers niet voor de hand, dat de ronselaars, die uitsluitend uitgaan van winstbejaag,

Bij het Eeuwfeest

VAN

ADMIRAAL LOUIS BRION.

1821 — 27 September — 1921.

VI.

Bolivar liet nu het eiland Margarita ter verdediging over aan de dapperheid zijner eigen inwoners en ging met het eskader van Brion, dat inmiddels reeds tot elf kleine schepen was aangegroeid, een aanval wagen op de stad Carúpano, gelegen op de vaste kust, dat door een klein garnizoen verdedigd en door een batterij aan de zeezijde gedekt werd. De Spaansche bevelhebber Pinillos weigerde de stad over te leveren en nu werden den 1n Juni de troepen ontscheept. Generaal MANUEL PIAR, eveneens een Curaçaoenaar, tastte die batterij in den rug aan, verjoeg er den vijand, waardoor men meester van de stad werd. Bovendien vielen hun daarbij twee gewapende gouletten en de brigantijn *Indio Bello* met 22 stukken geschut, die in de haven lagen, in handen.

Den 16n Juli vinden we Brion met een gedeelte van zijn eskader op de reede van Bonaire, vanwaar hij een interessanten brief schreef als antwoord op een schrijven van Generaal ARISMENDI op Margarita. Uit dezen brief *(Documentos, No. 1123)* vernemen we dat Bolivar na de inneming van Carúpano het stoute plan beraamde, om een onverwachte aanval te wagen op de havens, die met de hoofdstad Caracas in verbinding staan. Brion had liever naar Margarita teruggegaan, om de Spaansche schepen, die daar de zee onveilig maakten, een lesje te geven. Het plan van Bolivar vond Brion veel te gewaagd en gevaarlijk en daarom trachtte hij hem daarvan af te brengen. Maar de Generalissimus dacht zich zeker van het succes dezer onderneming en omdat Brion boven alles zich naar het oordeel van zijn Chef wilde voegen, beloofde hij hem den gevraagden steun en zoo werden de troepen ingescheept met bestemming voor Ocumare, gelegen tusschen de havens La Guayra en Puerto Cabello.

Bij aankomst op 6 Juli in Ocumare had Brion zulk een gebrek aan levensmiddelen, dat hij gedwongen was een bark naar Curaçao te zenden om de noodige proviand in te slaan. Daar de troepen, in Ocumare ontscheept, in verschillende richtingen het binnenland waren ingetrokken, lichtte Brion met een deel van zijn eskader het anker om ook La Guayra te gaan blokkeeren, doch gebrek aan levensmiddelen op al zijn schepen dwong hem van zijn voornemen af te zien. Vóór zijn vertrek vertrouwde Bolivar den Admiraal nog een diplomatieke zending toe en benoemde hem tot zijn gevolmachtigd Minister om met de Vereenigde Staten van Noord America en Mexico een verdrag te sluiten (RESTREPO, dl. II, pag. 343). Ofschoon de Venezolaansche geschiedschrijvers dit niet vermelden, is het toch zeker dat Bolivar hem eenzelfde opdracht gaf voor het Hollandsch Gouvernement van Curaçao. Want den 14n Juli kwam Brion met zijn eskader voor de haven van Curaçao. (Zie Mr. K. H. CORPORAAL. *De Internationale betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela, 1816—1920, pag 12.)*

„De batterijen van de forten werden gereed gemaakt en alles in het werk gesteld om het binnenvallen der schepen te beletten. De loods, die aan boord gegaan was, bracht een schrijven van Bolivar, waarin hij den landvoogd (Gouverneur A. KIKKERT, die eerst sedert den 4n Maart het eiland van de Engelschen had overgenomen,) verzocht, Brion als zijn gemachtigde aan te hooren. De Admiraal (Brion) verzocht om in zijn kwaliteit zijn opwachting te mogen maken. Het antwoord was, dat Brion wel als particulier mocht komen, waarmede deze genoegen nam."

„Bij den landvoogd toegelaten, verzocht Brion hem, de vlag der Republiek te erkennen, in welk geval aan de Nederlandsche vlag alle handelsvoordeelen zouden worden toegekend, die men bij een decreet, dat op het punt stond uitgevaardigd te worden, aan die natie zou verleenen, die de nieuwe vlag het eerst erkennen zou. Daar van een erkenning van de onafhankelijkheid van den nieuwen staat in dit stadium nog geen sprake kon zijn, werd waarschijnlijk bedoeld, dat aan de opstandelingen de rechten van een oorlogvoerende partij zou worden toegekend, hetgeen toelating van schepen onder de nieuwe kleur in zich sloot."

Om de houding van het Bestuur der Hollandsche Kolonie naar waarde te beoordeelen, moet men weten, dat het van het standpunt van het Volkenrecht onmogelijk anders kon handelen. Reeds vroeger in **1811** had de partij van den opstand in Caracas een dergelijk verzoek gericht tot de Vereenigde Staten van Noord Amerika, om deze tot de erkenning van de onafhankelijkheid van Venezuela over te halen. Deze poging was op niets uitgeloopen. (Zie J. B. MOORE, *Digest, dl. 1, p. 75.)* In datzelfde jaar had men de proef herhaald bij Rusland. (Zie F. DE MARTENS, *Traité de Droit Internationale, t. I. p. 373).* Ook dit verzoek werd geweigerd. Het Nederlandsch Gouvernement kon dus bezwaarlijk anders handelen. „De Gouverneur van Curaçao beloofde evenwel het verzoek van Brion aan de Regeering in Nederland over te brengen. Ook verklaarde hij zich bereid den handel zooveel mogelijk te bevorderen, maar slechts als deze onder de vlag van bekende naties gedreven werd."

Deze weigering had een verderfelijken invloed op den Curaçaoschen handel en scheepvaart. Immers Brion zag zich nu, om aan proviand te komen, wel genoodzaakt er zijn kaperschepen op af te sturen, die ondanks zijn streng verbod hierbij allesbehalve kieskeurig te werk gingen en niet alleen Spaansche, maar ook neutrale, waaronder ook vele Curaçaosche schepen, tot prijs verklaarden, zelfs onder de kust van het eiland. (Zie MR. CORPORAAL, pag. 11—23).

Na zijn mislukte zending naar Curaçao, koos Brion het eiland Bonaire als ligplaats voor zijn schepen. Bij zijn aankomst aldaar op 16 Juli vond hij hier 2 schepen en de goulet *Indio Libre* met Bolivar aan boord. Daar Brion deze schepen te Ocumare had achtergelaten, bevreemdde hem dit ten zeerste, maar weldra vernam hij van Bolivar zelf den noodlottigen afloop van die expeditie. Met Generaal Bermudez, een deel van den krijgsvoorraad, het overschot van het leger en een groot aantal gevluchte vrouwen had BOLIVAR de wijk genomen naar Bonaire en kwam nu met Brion overleggen hoe men verder de campagne zou regelen.

Het besluit was, dat Brion met zijn eskader naar Noord Amerika zou gaan. De schepen hadden zooveel averij en zooveel schade aan de tuigage beloopen, dat zij niet meer zeewaardig waren. Hij hoopte daar een leening te kunnen sluiten, binnen 2 of 3 maanden met een sterk eskader naar Margarita terug te keeren om dan voor goed met de Spanjaarden af te rekenen. Tegelijk verzocht Brion in den reeds genoemden brief aan zijn vriend Arismendi, indien de fortuin hem gun-

door valsche voorstellingen zieltjes trachten te winnen; dat zij hun op handige wijze voorschotten in de hand stoppen en soms door drank en vrouwen weten over te halen? Er zijn verschillende feiten bekend, dat koelies een voorschot kregen van slechts 8 dollar, terwijl hun op Cuba 10 dollar in rekening werd gebracht. Het aantal dat vertrekt is steeds onrustbarend groot. Volgens ruwe berekening zijn het vorig jaar 1/6 van alle werkbare mannen uit de kolonie naar Venezuela, enz. vertrokken, en dat personeel uit allerlei bedrijven, landbouwers, visschers, enz. De Gouverneur spreekt zelfs in zijn openingsrede van het „weglokken" van die arbeiders, een uitdrukking waarin toch wel ligt opgesloten dat, evenals overal ter wereld, ook bij de werving in Curaçao misbruiken moeten voorkomen.

De politie zou, volgens de Memorie van Antwoord, nu voldoende zijn. Die bewering hebben wij jarenlang gehoord. Ook in den Kolonialen Raad was het zoo, wanneer leden uit eigen ervaring op onvoldoende veiligheid wezen. Doch in een hunner laatste vergaderingen, bij de bespreking der begrooting, kon men met voldoening constateeren, dat eindelijk door de Regeering moest worden erkend, dat hun grieven en wat de personen, èn wat het gehalte betreft, juist waren. Ook blijkt uit bladz. 9 van het Koloniaal verslag, dat een hoofdagent gestraft is en 14 agenten zich aan dronkenschap schuldig hadden gemaakt, terwijl 33 voor verschillende vergrijpen gestraft werden; dat de hoogere militairen liever teruggaan naar hun garnizoen en de beste krachten bij particulieren in dienst treden. Nu zal het aantal met 25 vermeerderd en voldoende zijn. Laat ons hopen en afwachten.

Wat de lepra betreft, heb ik bij de Indische begrooting en zooeven bij die van Suriname er aan herinnerd, dat men thans eindelijk het geneesmiddel tegen die vreeselijke kwaal heeft gevonden. Ik wil thans — ik heb die belofte een vorig maal afgelegd — dit eenigszins toelichten. De chaulmoogra-olie werd vroeger ruw gebruikt en ingenomen; het schijnt, dat de maag er tegen in verzet kwam. De resultaten waren in elk geval weinig gunstig.

Dr. Dean op Hawaï is er in geslaagd, de vetzuren af te scheiden, hij heeft nu een stof, oplosbaar in ethyl-aeter, die als intra-musculaire injectie wordt toegepast. Men ziet dan in het microscoop de bacil van de lepra inkrimpen en afsterven. Sedert 1918 zijn in Hawaï met deze methode 78 personen genezen, en is geen enkele recidive voorgekomen, men hield ze echter in het hospitaal tot hun volslagen genezing.

Ik hoop dus, dat men deze methode zal gaan toepassen, niet alleen in Curaçao maar ook in Suriname. Want met eenigen goeden wil is deze afschuwelijke ziekte, daar — evengoed als in Europa het geval was — geheel uit te roeien: Ik zal verder geleerde beschouwingen over de bewerking van die stof achterwege laten en was sedert lang in correspondentie met den directeur van het hospitaal te Honoloeloe, teneinde nog over nadere gegevens de beschikking te krijgen. Gaarne zal ik reeds thans aan Zijn Excellentie afstaan een exemplaar van een brochure, waarin nadere wetenschappelijke details hieromtrent worden gegeven.

Thans nog een enkel woord over de havens.

De Paardenbaai op Aruba is thans aan een zijde verbeterd door flink baggeren. Ik hoop, dat men niet zal nalaten, de geul voort te trekken tot aan de monding. Het binnenkomen van schepen is er uiterst moeilijk door ondiepte, en in Februari is daardoor nog een betrekkelijk kleine schoener aan den grond geraakt.

Ik zeg den Minister dank voor het uitvoerig rapport van den ingenieur Langemeijer over den havenaanleg van St. Martin, dat ter griffie is nedergelegd. Mijn begrijpt niet, in welk dwaas brein het is opgekomen, op St. Martin, dat geen achterland heeft, dat vlak naast zich heeft St. Thomas en andere goede Amerikaansche en Britsche havens, een dergelijk reuzenwerk. waaraan hooge uitgaven verbonden zijn, en dat nooit kan rendeeren, te gaan verrichten. Met genoegen heb ik dan ook gezien, dat de Minister dit grootsche, maar dwaze plan van de hand heeft gewezen.

In ons Voorloopig Verslag is er op aangedrongen, den ongebruikten grond van St. Eustatius tot het domein terug te brengen; wellicht kan men daarbij de verordening, die voor Suriname ontworpen is, tot voorbeeld nemen.

Op bladz. 6 van de Memorie van Antwoord wordt gezegd, dat Marypoint op Saba „vrij gemakkelijk te bereiken is". Ik heb nogal gereisd, en het enkele jaren geleden daar eens geprobeerd, maar mijn indruk van „gemakkelijk reizen" is een andere! In een mededeeling in de *Amigoe* werd, in verband met het bezoek van den huidigen Gouverneur, zelfs gesproken van „halsbrekende toeren", die noodig zijn om dat dorpje te bereiken! In de *West-Indische Gids* van Maart 1920 wordt gezegd, dat het te paard „onbereikbaar" is; geneesheeren komen er zelden, zoo goed als nooit; melk hebben de menschen niet; vleesch krijgen zij zelden; de aanvoer van levensmiddelen is onregelmatig en de armoede der blanken zeer groot. Is het dan werkelijk zooveel geëischt, om dien onberijdbaren weg ietwat te verbeteren?

Ten slotte, Mijnheer de Voorzitter, en dat is mijn voornaamste grief: de houding van den Minister, waaraan te wijten was het zg. belastingrelletje. Op Curaçao werd ingevoerd een *buitengewone inkomstenbelasting*, niet een oorlogswinstbelasting, maar het inkomen van 1912 werd vergeleken met dat van enkele jaren later, en daarvan werd een vrij zwaar percentage geheven.

De directeur der openbare werken, een Nederlander, was in 1913 nog niet op Curaçao. De Raad van Beroep meende, dat men als zijn inkomen moest nemen het Nederlandsch traktement dat hij in 1913 had en dat vergelijken met het traktement dat hij later in Curaçao genoot.

Toen de directeur daartegen zijn bezwaren indiende, erkende men dat het billijk was het Nederlandsche traktement te verdubbelen, lettende op de mindere waarde van het geld en de verhoogde kosten van levensonderhoud op Curaçao.

Naar aanleiding van dit beroep moest die directeur toen betalen 40 gulden en daarvoor heeft men de halve kolonie in rep en roer gebracht, omdat velen in gelijk geval verkeerden, o. a. talrijke ambtenaren van de kolonie, allemaal Hollanders, die in 1913 nog niet op Curaçao woonden, zoodat de *Amigoe* van 22 Januari, een blad, dat als alleszins bezadigd en niet der Regeering vijandig beschouwd kan worden, sprak van een „schijnbevoorrechting van Nederlanders".

De Raad van Beroep zou moeten beslissen, zoo staat in de Memorie van Antwoord' maar naar ik in de stukken gelezen heb, werd besloten, wanneer die ambtenaar een belasting van 40 gulden te betalen zou hebben, dat dan uit s'Rijks schatkist door het verstrekken van een gratificatie dit feitelijk zou worden terugbetaald, wat hij, volgens den Raad van Beroep, de autoriteit die beslissen moet, verschuldigd was.

21 Januari van dit jaar was er dan ook een vrij sterke en rumoerige volksbeweging; er was een Curaçaosche dokter, die beweerde dat hij in gelijke omstandigheden verkeerde als de directeur van openbare werken en daarom weigerde zijn belasting te betalen. De deurwaarder zou toen beslag leggen op zijn inboedel om dien te verkoopen en er is toen een optocht gehouden, waaraan niet alleen het gepeupel, maar ook de aanzienlijken uit de hoofdstad deelnamen, en waardoor de politie eenvoudig belet werd dien verkoop van den boedel uit te voeren.

Mijn vraag is dan ook deze: Was de Minister wel bevoegd om in dit geval een interpretatie te geven van de verordening?

De Raad van Beroep wordt in zijn Memorie van Antwoord ook erkend als te zijn de autoriteit in hoogste instantie en deze Minister heeft te recht gezegd, dat de Raad van Beroep ten slotte moet beslissen, onafhankelijk van de missives van den Minister.

Maar waarom dan deze inmenging, Mijnheer de Voorzitter?

Is de Minister gevraagd om zijn oordeel van uit Curaçao? Is het niet juist wat men leest in de motie, die kort geleden in den Kolonialen Raad is ingediend en aangenomen en welke motie luidt:

„De Koloniale Raad,

Kennis genomen hebbende van het antwoord van Z. E. den Gouverneur op het verzoek van den Raad om inlichtingen omtrent de toepassing van de Buitengewone Inkomstenbelastingverordening 1917 en de daarbij overgelegde missive van Z. E. den Minister van Koloniën;

Overwegende, dat daaruit blijkt, dat er ten gevolge van eene door den Minister aan bedoelde verordening gegeven interpretatie een groep personen van die belasting vrijgesteld zijn gebleven;

Van oordeel, dat, waar de verordening de organen aanwijst door welke de aanslagen worden opgelegd en daarover in hoogste instantie wordt beslist, inmenging van bestuur of regeering niet geoorloofd is;

Wraakt de evenbedoelde interpretatie;

Spreekt het vertrouwen uit, dat de toepassing van de Koloniale verordeningen voortaan uitsluitend zal worden overgelaten aan de wettelijk aangewezen organen;

En gaat over tot de orde van den dag". (*Nieuwe Rotterdamsche Courant*, 13 April 1921.)

Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof dat tegen den inhoud van deze motie weinig is in te brengen en dat het te betreuren is dat een naar ik hoop ondoordacht optreden aan het Plein daartoe aanleiding heeft gegeven.

De conclusie mijner korte redevoering is vrijwel gelijkluidend met die ik zooeven heb toegelicht voor de kolonie Suriname.

Met dekking van tekorten komt men er niet, die nemen trouwens steeds toe, zonder evenredig nut af te werpen. In 1907 was het bedrag dier tekorten f 220,000, in 1911 was dat f 708,000, in 1919 f 990,000 en thans is het f 1,255,000, dat is 6 maal meer dan 14 jaar geleden en met de gelijkstelling van het onderwijs en dergelijke zal dit bedrag nog stijgen.

Ik heb dan ook met genoegen gezien dat de Minister aan den aandrang in het Voorloopig Verslag gehoor gegeven heeft en dat voortaan een duidelijke staat, een overzicht gevende van de financiën, zooals ons die voor Oost-Indië wordt overgelegd, ook voor Suriname en Curaçao zal worden opgemaakt; dan zullen deze cijfers duidelijker spreken.

Echter met subsidies komt men er niet; wij zullen flink in den zak moeten tasten en vooral oppassen voor verkeerde bezuiniging.

De Gouverneur had een "wenschelijkheidsbegrooting" ingediend. Hij verklaarde daarin als „zijne besliste meening, dat dit alléén een verbetering zou brengen in den economischen toestand". De eischen waren zeer bescheiden, het geheele bedrag was f 640,000.

Eenigen tijd geleden, in zijn openingsrede van den Kolonialen Raad, had de Gouverneur er op gewezen, dat men een treurig jaar te gemoet gaat. De oogst is mislukt; de putten zijn leeg; de afzet van het zout is slecht; de sterfte onder het vee is groot; ziekten teisteren de divi-divi; de eerste sisalonderneming gaat failliet; veel werkkrachten gaan naar elders. Dus alweer de oude historie, waarom ik ¼ eeuw geleden Curaçao heb genoemd „de noodlijdende kolonie".

Is het nu juist wat we in de *N. R. Ct.* van gisteren hebben kunnen lezen, dat de Gouverneur zijn ontslag heeft gevraagd? En dat wij tusschen de regels door moeten vermoeden, dat hij dat heeft gedaan omdat de man, die tracht vruchten van zijn werk te zien, bij de eerste poging is afgestuit op schrielheid en overdreven zuinigheid. Wil men afdoende helpen, dan moet men nu eenmaal flink in den zak tasten.

En, als men beschikt over een Gouverneur als den heer Helfrich, die op verstandige, nuttige en bezadigde wijze gelden wil gebruiken, had men een dergelijke bezuiniging niet moeten toepassen. Ik hoop dan ook, dat alsnog een oplossing zal gevonden worden, zoodat de bekwame bestuurder niet, door plicht en eergevoel gedreven, gedwongen zal worden om af te treden.

(*Zie vervolg bl. 4*)

INGEZONDEN.

Aruba, 1 Juni 1921.

Geachte Heer Redacteur,

Naar het schijnt begint men hier in in den laatsten tijd in te zien, dat de zindelijkheid en hygiene onzer stad op hoog peil dient gehouden te worden.

Als een eerste maatregel in dien geest beschouwen wij, dat men aan de groote hoopen geitenmest, die in de buurt van het Fort *Zoutman* opgestapeld, die voor uitvoer bestemd zijn, geen verdere omvang en uitbreiding wenscht te geven. De reden hiervoor is, dat men bezig is daar in de nabijheid een tennisveld aan te leggen. Het tennisspel zou voor dames in zulk een omgeving van mestlucht en stof al spoedig alle aantrekkelijkheid verliezen.

Doch nu dreigen we van den wal in de sloot te geraken. Voor nieuwe stapelplaats van dit export-artikel is nu door den ambtenaar, belast met deze aangelegenheid, het visschersstrand van *Rancho*, ook een deel der stad, aangewezen. De twee eerste hoopen geitenmest liggen daar reeds opgetast op een plaats van druk verkeer, juist voor de deur van een aardig visschershuisje bij het strand, waar een deel van de visschersvloot 3 barken, 40 bootjes en canóas hun vangst, bestaande soms uit duizenden stuks visch op den wal, een natuurlijke rotskade, verdeelen, welke plaats sedert menschengeheugenis door die visschers hiervoor gebruikt wordt, waar ook de vischvrouwen de wasch doen, waar tevens de visscherbooten op den wal worden getrokken. Dit volkje, ruw van aard en niet aan veel zindelijkheid en orde gewoon, heeft natuurlijk weinig of geen bezwaar, dat dit strand door de wind met een laag meststof wordt overdekt. Maar de afnemers der visch denken er geheel anders over. Nog onlangs werd een partij gezouten visch op Curaçao geweigerd, omdat deze visch, in de nabijheid van die mesthoopen te drogen gelegd, de sporen van die meststof had opgenomen.

De voornaamste reden waarom de uitvoer van gezouten visch buiten de kolonie zich niet kan uitbreiden, is omdat de visch hier niet behoorlijk zindelijk behandeld wordt.

In plaats nu, dat men van Bestuurswege in de goede richting tracht mede te werken, stijft men veeleer de visschers in hun verkeerde gewoonte en geringe begrippen van hygiene door de opstapeling van dit vuil juist in de nabijheid van de plaats, waar zij de visch behandelen. Dit bedrijf is zooniet het eerste, dan toch wel het tweede in belangrijkheid van ons eiland geworden. Nog afgezien het groot aantal personen, die daarbij den kost verdienen, werkt deze onderneming *A. V. O. Neptunus* met een kapitaal van + fl. 50.000, waarin zoowel de ondernemer als het Gouvernement (door

---

stig was, zich te willen herinneren, dat hij (Brion) zijn laatste stuiver had uitgegeven ter verdediging van de goede zaak, dat de Republiek hem op dat oogenblik reeds 160,000 peso schuldig was en dat hij bovendien nog veel schulden te betalen had. Hij verzocht daarom Arismendi, wat deze of een der andere generaals ter kwijting dier schulden kon afzonderen, op te zenden aan de Firma Goodman Pretto & Co te Sint Thomas, of aan zijn zwager Josef Foulke te Curaçao. Brieven voor hem bestemd moest men richten aan de gebroeders Stagg te New-York of aan Maxwell Hyslop te Jamaica. Intusschen had Brion den supercarga Hudson met zijn goulet *Esperanza* naar St. Thomas gezonden om daar 5 á 6000 pond kruit en andere krijgsbehoeften te koopen met bestemming voor Margarita. Verder raadde hij Arismendi ten sterkste aan, alvast een groot aantal kanonneerbooten te laten vervaardigen, die zij bij zijn terugkomst op de rivier Orinoco voor den inval in de provincie Guayana beslist zouden noodig hebben. Alleen de ellendige staat zijner schepen en de ontevredenheid der bemanning, die reeds sedert 6 maanden geen soldij meer ontvangen had, dwong hem Venezuela te verlaten zonder het land nog bevrijd te zien, wat hem nog het meest leed deed.

Brion vertrok met zijn schepen half Augustus van Bonaire naar Noord Amerika. Eenige dagen te voren was ook Bolivar met Generaal Bermudez onder zeil gegaan naar Guïria, gelegen aan de Zuidzijde van het groote schiereiland, dat zich Zuid-Oostelijk van Cumaná in de richting van Trinidad uitstrekt.

Bij zijn aankomst in Guïria op 16 Augustus vond Bolivar daar wel patriotten, maar geen vrienden meer. Het was of Brion dit reeds voorzien had. In den bovenaangehaalden brief schreef hij aan Arismendi. „Ik moet U ten sterkste aanraden de eendracht te bewaren. Doet gij dit niet, dan zult ge ook nog de weinige vrienden verliezen, die U nog overgebleven zijn, en zult ge als vluchtelingen nergens meer gastvrijheid kunnen vinden. Schrijf dit ook aan de Generaals, die in het Oosten in het binnenland vechten en verberg hun deze harde waarheden niet. Door eendrachtig te zijn moet ge de overwinning behalen. In geval van tweedracht hebt ge niets anders dan den dood te verkiezen, want ge kunt evenmin den vaderlandschen grond vaarwel zeggen, immers nergens meer zult ge worden toegelaten. Ge moet noodzakelijk de publieke opinie op uw hand zoeken te krijgen, om de achting der menschen te verdienen."

„De tweedracht tusschen deze twee mannen (Bolivar en Bermudez)", zegt BARALT, de klassieke geschiedschrijver van den Venezolaansche Onafhankelijksoorlog (dl. 2 pag. 329) „steeg met elk oogenblik. Het was niet meer een eenvoudig verschil van gevoelen, maar een diepe haat." — „Van het oogenblik dat Bermudez te Guïria aan land sprong, zegt RESTREPO (dl. II, pag. 358)" hield deze niet op tegen den Bevrijder te intrigeeren. Ook de verhouding van Mariño, den 2den bevelhebber, was niet meer zoo hartelijk." Ten slotte kwam het door het stoken dezer twee mannen, die aan Bolivar de eer van het opperbevel misgunden, den 22n Augustus tot een formeelen opstand tegen Bolivar, wiens gezag publiek werd miskend. Bermudez ging zelfs zóóver, dat hij zijn degen tegen hem trok. Er werd hem een verwijt van gemaakt, dat hij in de ure des gevaars hen te Ocumare in den steek had gelaten.

Zoo zag Bolivar ten tweede male zich genoodzaakt in ballingschap te gaan naar Haïti, waar hij hoopte dat President Petion hem steun zou verleenen en hij tevens Brion na zijn terugkomst met zijn versterkt eskader van New-York dacht te ontmoeten.

Inmiddels nam te Guiria en Margarita de twist en oneenigheid hand over hand toe, zoodat de vrienden van Bolivar terecht vreesden, dat de partij van den opstand door volslagen anarchie zou uiteenspatten. (RESTREPO, p. 359 en BLANCO-FOMBONA, *Cartas de Bolivar*, pag. 172). Den 22n September bood Arismendi zijn volledige onderwerping en gehoorzaamhijd aan Bolivar aan en 8 dagen later werd Generaal ZEA door de andere legerhoofden gemachtigd om met de gewapende goulet *Diana* Bolivar in Haiti terug te gaan roepen en de erkenning als opperste Chef door het leger, de eerste autoriteiten van de kust en de meerderheid der bewoners aan te bieden.

* * *

Terwijl Bolivar met behulp van President PETION in Haiti een nieuwe expeditie in gereedheid trachtte te brengen, was Brion voor hetzelfde doel in Noord-Amerika werkzaam. Maar evenmin vergat hij hier de diplomatieke zending hem door Bolivar vóór zijn vertrek van Ocumare opgedragen. Als wij den geschiedschrijver BARALT moeten gelooven (Zie dl. p. 331), zou die zending vrijwel mislukt zijn.

Uit hetgeen echter Mr. CORPORAAL (o. c. pag. 13) zegt, meenen wij met eenigen grond te mogen besluiten, dat zijn diplomatieke onderhandelingen tijdens zijn verblijf in de Ver. Staten wel eenig succes gehad hebben. „In dat jaar (1816), zegt deze schrijver, zond President MONROE drie commissarissen naar de Zuid Amerikaansche kolonien om den toestand op te nemen en verslag omtrent de kansen der independenten, zooals dezen zich noemden, uit te brengen(F. WHARTON, *Digest. of the international law of the U. S.* -2e ed. I. ch. III, § 47.). Dit onderzoek viel voor hen gunstig uit, want spoedig daarop volgde een ommekeer in de houding der Vereenigde Staten. In stede van de opstandelingen nog langer als zoodanig te beschouwen, werd besloten een "neutraal" standpunt in te gaan nemen, de insurgenten als een oorlogvoerende partij te erkennen en hunne schepen onder de nieuwe vlag in de Amerikaansche havens toe te laten.

Dit was niet geschied uit berekening, zoo deelde President MONROE in zijn eerste boodschap(2 Dec.1817) aan het Congres mede, want het was den Ver. Sraten er volstrekt niet om te doen daardoor handelsvoordeelen te verkrijgen, die aan andere naties niet toegekend zouden worden; deze zouden door hen zelfs niet aanvaard worden. (F.WHARTON, *Digest*. l. ch. III, §402). Dat voor Spanje die erkenning nadeelig was, werd grif toegegeven, maar zij sproot voort uit "de natuur van den strijd". Aan den anderen kant werden de gezanten der nieuwe Staten niet in hunne hoedanigheid ontvangen, doch slechts als privé personen, hetgeen echter niet buiten sloot, dat op hunne klachten en verzoeken recht gedaan werd (F. WHARTON, *Digest*, I, ch. III,§70) Engeland volgde haastig dit voorbeeld van de Ver. Staten, omdat het reeds drukke handelsverbindingen met de opstandige Spaansche Koloniën had aangeknoopt."- - Het volgende jaar 12 Mei 1817 kwam een andere gezant van Venezuela, FRANCISCO JAVIER MAIZ, naar Amerika om President Monroe in kennis te stellen, dat het Federaal Gezag te Cariaco hersteld en dat het de wensch van Venezuela was de politieke betrekkingen met Noord Amerika nog wat verder uit te breiden.

voorschotten) betrokken is.

Wij verwachten dus, dat onze Gezaghebber het groot belang dezer aangelegenheid zal inzien en de gepaste maatregelen zal nemen, zoodat dit bedrijf niet bemoeielijkt of tegengewerkt doch integendeel tot grooter bloei gebracht wordt.

Wij hebben te groot vertrouwen in de belangstelling en de medewerking van ZExc. den Gouverneur onzer kolonie in deze zaak, waarvan wij meermalen en nog onlangs de bewijzen ondervonden, om niet te durven verwachten dat ZExc. onze klachten niet volkomen redelijk zal vinden en door zijn woord bij den gezaghebber zal ondersteunen.

UEd dankzeggend voor de plaatsing

Hoogachtend

Een Opmerker van Aruba.

Berichten uit de Kolonie.

Onze Reinigingsdienst.

Wij moeten nog eens even terugkomen op het Voorloopig Verslag op Onze Begrooting voor 1922, dat wij in ons vorig nummer publiceerden.

Het betreft het daar gezegde omtrent *onze Reinigingsdienst.* Om het memorie onzer lezers niet op een te harde proef te stellen, drukken wij dezen passus nog eens in zijn geheel af:

„Wederom wordt de post van de reinigingsdienst op f 18 000,— verhoogd. „De ophaaldienst van huisvuil wordt door de bevolking zeer op prijs gesteld en kan moeilijk meer worden gestaakt", leest men in de Memorie van Toelichting.

Men vroeg of er naar aanleiding van het votum van den Raad verleden jaar omtrent de betrekkelijke post, dat door den Minister werd overgenomen, wel een proef genomen is met het inkrimpen van den dienst tot het weghalen van straatvuil. Men vond, dat zonder deze proef het zeer moeilijk te constateeren zou zijn, dat de ophaaldienst van huisvuil niet of moeilijk meer gemist kan worden. De bevolking stelt dezen dienst zeer op prijs, dat laat zich aanzien, maar de gevolgtrekking, dat hij daarom niet te missen zou zijn, zou men daaruit niet willen trekken.

Inderdaad, men voelde over het algemeen weinig voor den ophaaldienst van het huisvuil — alleen het drooge vuil: dat is maar half werk en alleen daarom reeds te veroordeelen. Een volledige ophaaldienst van alle huisvuil is te duur en valt daaraan dus niet te denken.

Neen, men doet naar de meening der sprekers beter een ware campagne te voeren tegen straatverontreinigers. De bestaande politiekeur geeft daartoe voldoende macht en wanneer politie en openbare gezondheidsdienst goed samenwerken, kan het wel gelukken de overtreders met gestrenge hand het begrip aan te brengen, dat een ieder er het zijne toe dient bij te dragen om straten en pleinen schoon te houden. Een paar honderd bekeuringen en wat flinke boeten zullen er veel meer toe bijdragen om onze straten schoon te krijgen dan de karretjes van den Openbaren Gezondheidsdienst, want het volk moet ondervinden, dat niet alleen faecaliën tot „vuil" behooren, maar ook stroohulzen, vruchtenschillen, papier enz., kortom, alles wat niet op straat behoort. Die wetenschap zit er bij hen nog niet in en dat wordt er ook niet ingebracht door het ophalen langs de huizen."

De kerngezonde opmerking in de laatste alinea vervat, beamen wij ten volle. Wie werkelijk prijs stelt op de reinheid onzer straten, moet het met die opmerking volkomen eens zijn.

Op het eerste gezicht lijkt het misschien wel wat hard en streng, anderen zullen het onbegonnen werk noemen, een onbereikbaar ideaal enz. maar wij deelen die meening niet. Het zal natuurlijk niet zoo gemakkelijk gaan. Maar als men voor dergelijke moeielijkheden uit den weg zou gaan, komt er nooit iets goeds tot stand. Men moet ook maatregelen nemen om het volk tot reinheid en hygiene op te voeden. Daartoe moeten allen medewerken alle standen, de gegoede zoowel als de mindere, vooral de gegoede. Maar....... dan moet het ook werkelijk *mogelijk* zijn voor de bevolking om die gouvernementeele maatregelen uit te voeren.

En zooals het nu in het *Voorloopig Verslag* wordt voorgesteld is dat volstrekt *onmogelijk.* Men oordeele:

In de laatste alinea wordt te velde getrokken, tegen de straat*verontreiniging*, het werpen van papier, stroo, schillen en allerlei afval op den openbaren weg.

Uitstekend.

Maar waar moet men het dan laten? In vele groote steden van Europa treft men op verschillende plaatsen op de straten (meestal tegen boomen aan) ijzeren manden, waarin de voorbijgangers oude couranten, schillen, e. d. kunnen werpen.

Doch waar moet een huismoeder en waar moeten de dienstboden dan blijven met zooveel honderd andere artikelen, die als huisvuil, afval enz. bekend staan? Men kan ze toch niet verplichten er soep van te koken, of in de kachel te verbranden. Bovendien hier waar bijna alles door de meesten op een open komfoor gekookt en gebraden wordt, zou dat laatste ook vrijwel onmogelijk zijn.

In Holland houdt men er in elk huishouden een vuilnisbak op na, waarin die artikelen gedeponeerd worden, die op geregelde tijden door den vuilniskar van de Gemeentereiniging geledigd worden.

Dat is de meeste ideale oplossing. Maar juist deze wordt in het boven geciteerde voorstel van het *Voorloopig Verslag* eenvoudig van de hand gewezen.

Immers zoo redeneert men: „Men voelde over het algemeen weinig voor den ophaaldienst van het huisvuil — alleen het droge vuil — dat is maar half werk en alleen daarom reeds te veroordeelen." Maar: „een volledige ophaaldienst van *alle* huisvuil is *te duur* en *daaraan valt dus niet te denken.*"

Dus dan waar liever heelemaal niets!!!

Nog eens, maar moet men dan met al die vuiligheid blijven?

De post van 18.000 fl vindt men veel te hoog. Men wil „inkrimping van den dienst tot weghalen van straatvuil". „Zonder deze proef zal het zeer moeielijk te constateeren zijn, dat de ophaaldienst van huisvuil niet of moeielijk kan gemist worden."

Hier, waar van onze arme bevolking, die in de gangetjes en steegjes zit opgepropt, misschien niemand hunner er een vuilnisbak op na houdt, waarin dergelijk vuil kan gedeponeerd worden, zou eventueele strafbepalingen op de verontreiniging der straten door huisafval, zeer moeilijk uitvoerbaar zijn, hoeveel te meer nog, wanneer dat huisvuil nooit meer door den Openbaren Reinigingsdienst op vaste tijden aan de huizen werd opgehaald. Men zou in dat geval het volk feitelijk noodzaken die wetten te overtreden, omdat de meesten er in geen geval voor te vinden zullen zijn *van hun eigen huis* een mestvaalt te maken.

Verbied het volk de straten met dergelijk vuil te verontreinigen. Best. Maar stel het tevens in de gelegenheid dergelijk vuil zoo dikwijls mogelijk door den Reinigingsdienst uit hun huis te kunnen verwijderen. Wij zouden adviseeren: In plaats van die Reinigingsdienst *in te krimpen*, geef er nog veeleer een goed georganiseerde *uitbreiding* aan.

Daarvan verwachten wij meer succes.

Eeuwfeest Peru.

Door de Nederlandsche Regeering is haar Gezant te Carácas, de Heer D'Artillac Brill benoemd tot hoofd van het Gezantschap, dat Nederland zal gaan vertegenwoordigen bij het eeuwfeest van de onafhankelijkheid van Peru. Tot attaché van dit gezantschap is benoemd de Heer Moises H. Cohen Henriquez, oud-consul generaal der Nederlanden te Caracas. Het gezantschap zal einde Juni van Caracas naar Peru vertrekken en half Augustus van daar terugkeeren.

El Bolet. Com.

Prijsvraag-Brion.

El Nuevo Diario van Caracas i. d. 28 Mei bevat de nadere condities tot deelneming aan de prijsvraag voor de biographie van ADMIRAAL LOUIS BRION:

1o. De Hollandsche Legatie te Caracas, als vertegenwoordiger van de Hollandsche Kolonie aldaar looft drie prijzen uit voor de beste kritisch-historische biographie van ADMIRAAL PEDRO LOUIS BRION.

De *eerste* prijs zal zijn 1000 bolivares met een diploma.

De *tweede* en *derde* zal zijn van 250 en 100 bol. met een eerediploom, voor die bijdragen die na de eerste als de beste zal beoordeeld worden.

2o. Het werk, dat met den *eersten* prijs zal bekroond worden zal voor rekening der Hollandsche Kolonie in Carácas gepubliceerd worden en in de scholen van Venezuela en Curaçao worden uitgedeeld.

3o. De jury, die de verdiensten der ingeleverde stukken zal te beoordeelen hebben zal ter gelegener tijd worden benoemd en later bekend gemaakt.

4o. Den 31 Augustus a. s. wordt de termijn voor de prijsvraag gesloten en moeten de werken bij de Hollandsche Legatie te Caracas zijn Ingeleverd uiterlijk ten 6 uur 's avonds.

De ingeleverde stukken moeten worden ingezonden in gesloten enveloppen en in een bijgevoegde gesloten enveloppe den naam van den schrijver, en een herkenningsteeken voor beiden enveloppen.

5. *a* Het recht om aan deze prijsvraag deel te nemen staat open voor alle beminnaars der schoone letteren.

b De ingeleverde stukken mogen niet grooter zijn dan 100 bladzijden en moeten goed gedocumenteerd zijn.

Griep of Influencia.

De Griep heeft weer zijn intocht gedaan op ons eiland. Een groot aantal gevallen zijn er reeds in de stad waargenomen. Naar wij dezer dagen vernamen, zouden er op Nieuwpoort onder de werklieden, die aan de Phosphaatmijnen van *Sta. Barbara* werkzaam zijn, ongeveer 250 door de ziekte zijn aangetast. Tot nu toe is gelukkig nog niet gebleken dat het de beruchte *Spaansche* Griep is, evenmin zijn er gevallen bekend, dat de ziekte een kwaadaardig verloop zou hebben.

Vaartwel.

Met het SS. *Crijnssen*, dat Donderdagmiddag naar Amsterdam vertrok, zijn verschillende Curaçaosche families, in het geheel 15 personen, medegegaan naar Nederland. O. a. drie leden van den Kolonialen Raad n.l. de Heer FORBES en familie, de Heer F. W. P. WINKEL en het oud-lid en Ondervoorzitter Dr. J. P. EVERTSZ en echtgenoote, verder nog de Heer P. W. F. BOSKALJON, de Heer J. P. EVERTSZ directeur van de ijsfabriek.

Wij wenschen aan allen een gelukkige en voorspoedige reis.

Nieuwe Verordeningen.

In versneld tempo volgen de officieele stukken van de secretarie elkander in den laatsten tijd op, die wij wegens plaatsgebrek of wegens al te groote omvang der stukken niet in ons blad kunnen opnemen:

1°. Ontwerp-Verordening op de bezoldigingen der ambtenaren (nieuwe salarisregeling) in de kolonie Curaçao met 5 bijlagen en verbeterblad.

2°. Ontwerp-Verordening op de pensioenen tot wijziging van de verordening van 13 December 1898 (P. Bl. 1899 n°. 8) en

3°. Ontwerp-Verordening op id. tot wijziging van de verordening van 16 Juli 1867 (P. Bl. 1868 n°. 2.)

5°. id. op de uitoefening der artsenijbereidkunde.

6°. id. op het invoeren, verkoopen en afleveren van verpakte geneesmiddelen.

7°. id. ter bestrijding van besmettelijke ziekten.

8°. Memorie van Antwoord op de Verordening omtrent vrijstellingen van dienst en verloven.

9°. id. omtrent het verleenen van wachtgeld en onderstand.

10°. Voorloopig Verslag op de onderwijsverordening.

De Suriname-lijn van de K. W. I. M.

„Wij hebben onlangs melding gemaakt van een onderhoud, dat het bestuur van de W.-Indische Kamer heeft gehad met den gouverneur van Suriname, even vóór diens vertrek naar de West, waarbij o.a. de scheepvaartverbinding met de West ter sprake kwam. Het bestuur der Kamer achtte zich verplicht den gouverneur mede te deelen, dat tengevolge der malaise de geregelde verbinding met de West ernstig gevaar liep. De *Zeepost* wijst er, in verband hiermede op, dat het jaarverslag van den *Kon. W. Ind. Maildienst* de geruchten bevestigt, dat de bediening der Kolonie Suriname zwaar verlies lijdt en de algemeene toestand der K. W. I. M. dwong het aantal reizen in te krimpen. Bekend is, dat de Engelsche West-Indische Maildienst dezelfde ongunstige ervaring opdeed en eenvoudig den dienst staakte. Van de Nederlandsche lijn kan echter niet verwacht worden dat zij met „zwaar verlies" een dienst onderhoudt, die de kolonie als kolonie, maar ook alleen als Nederlandsche kolonie toekomt. Wat blijkt nu uit het verslag van de *Colonial Bank* te Londen? vraagt het blad. Het verslag wijst op den slechten gang van zaken in Britsch-W.-Indië en zegt dan: wij worden nu gedwongen om onze (Engelsche) menschen uit te zenden met den *Kon. West-Indischen Maildienst.* Het was droevig te verklaren, dat de Engelschen om hun koloniën te bereiken „zoo oud als de W.-Indische", daarvoor gebruik moesten maken van vreemde schepen; de eenige troost was dat Canada met de Br. bezittingen in de West een uitstekenden dienst hadden georganiseerd. Naar het blad opmerkt, is het wel merkwaardig, dat in plaats van eenige waardeering voor de Nederlandsche hulp, de *Colonial Bank* daarover gaat klagen. Maar het feit dat zulks geschiedt, mag er z. i. ook wel toe leiden om van Nederlandsche zijde stappen te zien nemen, waardoor op den aangegeven weg tot samenwerking wordt voortgegaan." *(N. Rott. Ct.)*

Venezuela-Holland.

Den 19en April, de gedenkdag van Venezuela's Onafhankelijkheid is ook in den Haag door de Venezolaansche Legatie schitterend gevierd. Dien dag hield de buitengewone gezant de Heer Dr. José Ignacio Càrdenas, een receptie en 'savonds een schitterend banquet in het *Hotel des Indes*, waaraan de Minister van Buitenlandsche Zaken en nog vier andere leden van het Kabinet, het geheele Corps Diplomatique, de hooge functionarissen van het Ministerie van Buitenl. Zaken en vele andere personen, die op wetenschappelijk, politiek, kunst of financieel gebied een eerste plaats bekleeden, deelnamen. Aan tafel voerde het woord de Gastheer, Mr. van Karnebeek Min. v. Buitenl. Zaken, de Gezant van Argentinia als deken van het corps diplomatique en de Spaansche Gezant.

A. N. V. V.

Wij ontvingen met de laatste mail een keurig uitgevoerd boekje in *Spaanschen tekst* met pracht van illustraties en een schat van gegevens ten geleide van toeristen, die Holland wenschen te bezoeken. Het heet: *¿ Cómo hay que visitar a Holanda?* Het boekje is uitgegeven door de **A**lgemeene **N**ederlandsche **V**ereeniging voor **V**reemdelingenverkeer (Hooge Nieuwstraat 30 den Haag),

Hef boekje op zich zelf reeds is een attractie, het leert de toeristen in een week tijds al het merkwaardige van het land in oogenschouw te nemen. Ook voor onze gelijknamige Vereeniging in Curaçao is er uit dat boekje nog heel wat te leeren.

Deze vereeniging b.v. houdt kantoor, noodigt de toeristen tot een bezoek, maakt reisplannen naar ieders smaak en aanleg, verstrekt allerlei gegevens, gidsen, wandelkaarten, bespreekt kamers in hotels, zorgt voor reisbiljetten, zoodat voor een toerist het reizen in een vreemd land werkelijk tot een genot wordt gemaakt.

Voor dat alles zorgt die A. N. V. V. zonder daarvoor iets hoegenaamd in rekening te brengen.

Dat is je ware!

Diploma.

Daartoe gemachtigd door de St. Genesius-bond te Eindhoven, is door de R. K. Muloschool (St. Martinusgesticht) alhier het diploma voor Stenografie uitgereikt aan de jonge dames A. C. v. d. Wall-Dovale en H. Dittmar.

Officieele berichten.

(van de vorige week)

Aan den kolonialen ontvanger alhier J. A. P. Thielen is om gewichtige redenen een maand verlof verleend; de districtmeester F. K. Thielen is onder eervolle tijdelijke ontheffing uit zijn betrekking van districtmeester, tijdelijk belast met de functien van koloniale ontvanger; en de districtmeester n n het 4e en 5e district R. J. Beau va Jr. is tevens belast met het beheer over het 2e en 3e district.

De heer H. A. Statius Muller is tijdelijk benoemd tot leider van den weerkundigen dienst in de kolonie Curaçao en tevens belast met het toezicht over de gouvernements proefterreinen op Curacao en over de met gouvernementssteun in te richten werken op landbouwkundig gebied.

De heer Charles Jacobs is tijdelijk benoemd tot hulpobservator bij den weerkundigen dienst op Curaçao.

De heer J.de J. Arends. arts alhier, is tijdelijk benoemd tot gouvernementsgeneeskundige in de kolonie Curaçao, en werkzaam gesteld in het stadsdistrict van Curaçao beoosten de haven en in het 2e district.

Aan den onderwijzer 3e klasse E. A. L. Hassell is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar de Vereenigde Staten van Amerika verleend.

De onderwijzer 3e klasse E. S. J. Kruythoff is overgeplaatst van de openbare school te Beneden Prinsenkwartier op St. Martin naar de openbare school te Windwardside op Saba als hoofd dier school.

Aan den seiner bij den post voor D. T. alhier W. A. Conner is tot herstel van gezondheid twee weken verlof verleend.

De heer Julius L. Penha is tijdelijk belast met de functien van lid van den Raad van Bestuur op Curaçao.

Aan Mej. C. F. Wever, schrijfster op het Gezaghebbers kantoor op Aruba, thans met verlof op Curaçao, is om gewichtige redenen acht dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den eersten klerk op Aruba E. Yrausquin is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den agent van politie J. Swaen is tot verder herstel van gezondheid een week verlofsverlenging verleend.

(Van deze week)

De algemeene begraafplaats aan den Rooden weg aan de Overzijde alhier is voor het publiek open gesteld.

De wnd. 1ste klerk H. L. Perret Gentil is definitief bevorderd tot 1ste klerk en de wnd. 2de klerk Mej. J. C. Statius Muller definitief tot 2de klerk.

Aan de tijd. onderwijzeres aan de Wilhelminaschool alhier Mevr. J. A. C. van Rouveroy van Nieuwaal, geb. Peerbolte, is op haar verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan den Secretaris van de Gezondheidscommissie alhier R. F. W. Boskaljon, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

DANKBETUIGING.

Ontvangen van het Departement van den Landbouw in Suriname: BULLETIN N°. 41, Maart 1921. *Chemisch Onderzoek van eenige Surinaamsche Kleigronden* door Mejuffrouw DR. J. E. VAN AMSTEL.

Onze Begrooting voor 1921

IN DE

Eerste Kamer.

(28 April 1921.

VERVOLG VAN PAG. 2.

De heer KRAUS: Mijnheer de Voorzitter! In de belangrijke rede van den heer van Kol zijn tal van onderwerpen aangeroerd en zijn verschillende opmerkingen gemaakt, die mij in normale omstandigheden aanleiding zouden hebben gegeven het een en ander te zeggen. Maar soortgelijke redenen, als den heer Idenburg bij de Surinaamsche begrooting van het woord deden afzien, nopen mij nu mij tot een enkel punt te bepalen. Ik wil mij namelijk gaarne aansluiten bij de hulde, die door den heer van Kol is gebracht aan den gezaghebber van de Bovenwindsche Eilanden, den heer Tijmstra, den jongen man, oud-officier van het Indische leger, die zijn taak met zooveel ijver en toewijding begonnen is, maar daarbij zooveel moeilijkheden heeft ondervonden, dat zijn gezondheid tijdelijk geknakt werd en hij zich reeds na betrekkelijk korten tijd heeft moeten terugtrekken.

Ik wil den wensch uiten, dat zijn opvolger het gemakkelijker zal hebben, dat hij van boven af meer medewerking zal ondervinden en hem wat meer vrijheid van handelen zal worden gelaten, overtuigd als ik ben, dat zulks aan de van Curaçao zoo afgelegen Bovenwindsche Eilanden ten goede zal komen.

De heer **de Graaff**, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Het beeld, dat de geachte afgevaardigde de heer van den Berg heeft gegeven van den financieelen toestand van Curaçao was niet schitterend en had ook niet schitterend kunnen zijn.

Alleen zou ik het in zoover willen rectificeeren, dat de onderlinge verhouding in de subsidieverleening aan Curaçao en Suriname alleen in dit opzicht ten nadeele van Curaçao uitvalt dat gerekend per inwoner inderdaad de bijdrage aan die kolonie hooger is dan aan Suriname. Niet in absoluten zin, want het subsidie aan Curaçao bedraagt 2 millioen en aan Suriname 1½ millioen. Ik hoop met den heer van Kol, dat in de jaarlijksche steeds toenemende ondersteuning verbetering kome. Dat zal echter in elk geval een proces van langen duur zijn: voorloopig bestaat daarop nog weinig kans.

Wat nu aangaat de volksgezondheid, zeer zeker is dat voor Curaçao een onderwerp, waaraan de meeste aandacht zal worden besteed. De toestand der communicatiemiddelen is een bron van zich steeds herhalende klachten. Ik houd mij ook nu weer bezig met dit onderwerp en hoop wellicht langs anderen weg nog mogelijkheid tot verbetering te vinden.

De heer van Kol heeft ter sprake gebracht het voornemen van den Gouverneur van Curaçao om zijn ontslag als zoodanig te nemen en dat voornemen in verband gebracht met de voorloopige bekrimping op de fondsen door dien bestuurder aangevraagd ter verbetering van den kleinen landbouw.

Ik geloof dat dat verband te ver gezocht is. Aan dit onderwerp zal de Gouverneur zijn volle krachten kunnen wijden. De hoofdreden, waarom de heer Helfrich er over denkt zich terug te trekken uit zijn ambt, is, naar het schijnt, gelegen in den staat van zijn gezondheid. Een telegram, juist dezer dagen ontvangen, bevestigt dit althans voor mij. Het spreekt overigens vanzelf, dat alles wat gedaan kan worden binnen de grens van de beschikbare middelen om voor de ontwikkeling van landbouw en veeteelt nuttige maatregelen te treffen, van mijn zijde de grootste belangstelling zal ondervinden. De hoedenvlechterij is inderdaad een bedrijf, dat voor Curaçao een van de eerste plaatsen inneemt. Het doet mij genoegen dat belangrijke verbetering in dit bedrijf merkbaar is. Mocht het gelukken de grondstoffen op bevredigende wijze te betrekken, hetzij van het vasteland, hetzij uit Suriname, dan geloof ik, dat in dit opzicht de toekomst niet donker behoeft te worden ingezien.

De invoering van een kiesstelsel voor het centrale Regeeringsorgaan is, zooals de heer van Kol heeft opgemerkt, een onderwerp, dat een punt van overweging uitmaakt ook voor Curaçao. Ik hoop, wanneer zoodanig stelsel tot stand zal zijn gebracht, de bevolking zal toonen daarvoor meer belangstelling te hebben dau zij tot nu toe aan den dag legt voor de plaatselijke verkiezingen, die hier en daar op zoodanige wijze worden opgevat, dat het zelfs noodig is geworden plaatselijke voorzieningen te treffen om de zaak niet geheel in de war te laten loopen.

Wat aangaat de opmerking van dien zelfden geachten afgevaardigde omtrent de haventoestanden in Aruba en de onbereikbaarheid van het dorp Marypoint, deze punten zijn ook het vorig jaar hier ter sprake gebracht; ze zullen voor zooveel noodig nog verder overwogen worden.

Ik heb van de zijde van den heer van Kol een ernstige grief vernomen omtrent hetgeen zich heeft voorgedaan op belastinggebied te Willemstad. In zoover kan ik die grief met eenige berusting dragen, dat mijn geachte ambtsvoorganger, de heer Idenburg, die hier in mijn nabijheid is gezeten, medeplichtige daaraan is.

De zaak is deze, dat inderdaad uit de kolonie een interpretatie is gevraagd omtrent de wijze van toepassing van de bepalingen van de inkomstenbelasting op personen, als door den heer van Kol bedoeld. Die interpretatie van deze zijde moest dus worden gegeven. Te gelijker tijd echter is uitdrukkelijk medegedeeld, dat op dit gebied de beslissing ter plaatse zelf aan de betrokken autoriteiten zou zijn.

Voor een wraking van het advies van den Minister en voor ontstemming in de kolonie bestond dus wel in het minst geen reden. Wat overigens betreft de plaatselijke relletjes, die zich ter hoofdplaats Willemstad onlangs hebben voorgedaan, Mijnheer de Voorzitter, die komen op kleine plaatsen wel eens meer voor. Men moet die ook in dit geval niet te ernstig opnemen.

De beraadslaging wordt gesloten en het ontwerp van wet wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De vergadering wordt gesloten.

Zeilvaart.

In de maand Mei 1921.

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	21	Aruba	24
Bonaire	50	Bonaire	44
Bov. Eilanden	1	Boven. Eiland	1
Ciudad Bolivar	1	Columbia	1
Columbia	2	Cuba	2
Guanta	1	La Guaira	1
Georgetown	1	La Vela	17
Higuerote	1	Maracaibo	12
La Vela	13	Pto Cabello	10
Maracaibo	11	Pto Rico	3
Pto. Cabello	8	Pto Sucre	1
Pto. Rico	6		
Pto Sucro	1		
Totaal	117	Totaal	116

BUITENLAND.

Moderne Beschaving.

Als nieuwste wijsheid van onzen diep gezonken tijd, als een gevolg ook van den vreeselijken oorlog, die zooveel op zijn geweten heeft, wordt den laatsten tijd gewezen op het toenemend gebruik van verdoovingsmiddelen.

Het gebruik van die middelen is sinds de oorlogsjaren doorgedrongen in breede kringen, waar het bestaan van dit menschonteerend kwaad vroeger nauwelijks bij name bekend was.

In New-York verdween dezer dagen een voorname jonge dame en geen detective die haar vinden kon. Totdat zij op een avond een politiebureau kwam binnenwaggelen en in elkaar zakte.

Ze was in den oorlog lid geweest van het „Women's Motor Corps," en had er zware hoofdpijn van overgehouden. Een vriendin had haar wat heroïne gegeven. Dat hielp. Langzamerhand raakte zij aan het gift verslaafd. Had ten slote een achtste ons per dag noodig en betaalde daarvoor 15 dollar. Om haar geheim voor haar ouders te bewaren, vluchtte zij van huis en ging op een kamertje wonen. Niets kon haar meer schelen..... alleen het gif. Haar kleeren en ringen verkocht ze om aan geld te komen voor heroïne. Toen ze niets meer bezat, was het spel, uit. Nu zit ze in een sanatorium om te genezen.

Maar haar aanwijzing van de klandestiene handelaars in verdoovingsmiddelen, leidde tot merkwaardige resultaten. Deze nette heeren (en dames) bleken een cliëntèle te kweeken. Jongens op scholen en kostscholen wordt het gebruik van het gif geleerd. Eerst krijgen ze een portie voor vijf centen. Heerlijk als je moe van baseball of een bokspartijtje bent! Zijn de knapen eenmaal gewend aan het gif, dan wordt de prijs opgeslagen, steeds maar opgeslagen en de jongens bestelen hun ouders om aan geld te komen voor het inspuitingsmiddeltje.

Alleen knapen van rijke ouders, millionairs' zoontjes met veel zakgeld, worden uitgezocht om gewetenloos in in het verderf te worden gestort. Nu zit de New-Yorksche politie er achterheen, opgeschrikt door de alarmkreten der Amerikaansche bladen, welke het met vette letters uitschreeuwen, dat misdadige individuen bezig zijn aan schooljongens te leeren „de kunst" van..... „het prikje."

Het is wel een schokkend beeld van onze zwaar geschokte samenleving: een geblaseerde jeugd, het toekomstig geslacht, zich oefenend om het leven, het bestaan te vergeten!

De Heer en Mevrouw

Dr. Evertsz-Gorsira

a/b SS. Crijnsen. **Ten afscheid.**

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Mei 1921 aandeden, met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Mei 1921.	117	20,131	18,467	69	271,300	154 688
Vorige maand	391	85 370	78,840	243	1,304,002	781,980
Totaal	508	105,501	97,307	312	1,575 302	936,668

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Geld en Geluk.

Zelfs de nuchtere cijfers der statistiek bewijzen de onwaarheid van het bijgeloof, dat er verband zou bestaan tusschen geld en geluk. Het getal zelfmoordenaars, zwaarmoedigen enz. is het grootst onder zeer rijke lieden.

De *Msb.* verteld een nieuwe erkentenis te dezer zake.

Naar uit Havana wordt gemeld, heeft de heer Jose Lopez Rodriguez, een van de aandeelhouders van de Banco National de Cuba, de eigenaar van eenige groote fabrieken en landerijen, tijdens de laatste crisis 40 millioen dollars verloren.

Door ophanging maakte hij een einde aan zijn leven.

De millionnair liet slechts een papier na, waarop geschreven stond: „In mijn moeielijkste oogenblikken heb ik geen van mijn vrienden, die zooveel verplichtingen aan mij hadden, naast mij gehad. Zij lieten mij allen in den steek. Ik bezit nog 11 millioen dollars, die ik aan mijn aangenomen kind nalaat. Ik had nooit begeerte naar geld, doch mijn valsche vrienden hebben mij gek gemaakt. Ik wensch hun niets anders toe, dan dat zij evenveel zullen genieten van hun geld als ik van het mijne, die ik, in 40 jaren geen uur geluk heb gehad."